

Προσφέρουμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν τὸ ἐξῆς ἐκ τῶν ἀνεκδότων ἔργων τοῦ διασήμεου Βιλλκράξ, ἀκμάσαντος ἐπὶ τῆς δυναστείας τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ἱατρός. Ἐγράψε δὲ τόσα ὠραῖα καὶ σοφὰ ἔργα εἰς ἑμμετρον καὶ πεζὴν γλῶσσαν τὴν δημοτικὴν, εἰς ἣν διεκρίθη, σατυρίζων τῆς κοινωνίας τὰ ἐλαττώματα καὶ ἐνσπείρων διὰ τῆς νοουθεσίας του τῆς ὑγιοῦς ἐλευθερίας τὸ αἶσθημα εἰς πᾶσαν ἑλληνικὴν ψυχὴν.

Ἐχορήγησεν δ' ἡμῖν ὁ ποιητὴς Α. Μανοῦσος, εἰς τοῦ ὁποίου τὰς χεῖρας διασώζονται καὶ ἄλλα τοῦ αὐτοῦ ἔργα ἄξια τῷ ὄντι σπουδῆς.

Ο ΠΑΤΕΡΑΓΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΦΙΛΛΗΘΗΣ.

Ἦ πρόληψις τοῦ κόσμου, τύραννοι τῆς ψυχῆς,

Ὁ κόσμος σᾶ; λατρεύει γὰρ νᾶναι δυστυχῆς.

Ζιοῦμε σ' ἓναν αἰῶνα τόσῳ χοντρῆς βαρβαροσύνης καὶ ἀμάθειας, ὅπου εἶναι ἐντροπὴ νὰ λογιούμαστε ἀπόγονοι τῶν λαμπρῶν ἐκείνων Ἑλλήνων.

Δὲν εἶναι νὰ κρίνῃ ἄνθρωπος λόγον, ὅσῳ ἄκακα καὶ νὰ τὸν εἰπῇ, ὅπου νὰ μὴ τὸν παρεξηγήσῃ καθένας ἀπ' ὅσους ἀκοῦν, κατὰ τὴν ὀρεξίαν τους. Κάμποσοι ὅπου ἀποφασίζουν σὲ κάθε πρᾶγμα ἀστόχαστα καὶ ἀποκρένονται ὅ,τι φθάσουν, δίχως σκοπὸν νὰ βλάψουν τὸν ἄλλον, εἶναι καὶ πλὴθὺ συμπαθισμένοι· μόν' ἐκεῖνοι ὅπου ξέρουν ἀπὸ κόσμον κάτι περισσότερον ἀπ' ὅ,τι δείχνουν, ὅπου γνωρίζουν τὸ ὑποκείμενον ὅπου ἀκούουν νὰ μὴ κρίνῃ ποτὲ μ' ἀχαμνὸ τέλος, ὅπου θυμώνουν στὸ φανερὸ γιὰ ἄκακα λόγια τοῦ ἄλλου, καὶ μέσα τους γελοῦν μὲ ὅσους θαρροῦν ἀληθινὸν τὸν θυμὸν τοῦ, εἶναι ὁλότελα ἀσυμπάθητοι, ἀφορμῆς ὅπου εἶναι ἐχθροὶ τῆς ἀνθρωπότητος ὅπου μὲ τὴν προσωπίδα τῆς ὑπόκρισης, πλανᾷν ὅσους τοὺς πιστεύουν, καὶ κατατρέχουν ὅσους δὲν τοὺς συμφέρει νὰ μαρτυροῦν τὴν ἀλήθειαν. Τὸ ἀνέκδοτο ὅπου θέλα φανερόσω εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ πολλὰ παραδείγματα, ὅπου μπόρεγα νὰ φέρω πρὸς βεβαίωσιν τοῦ λόγου μου.

Σὲ μία συναναστροφὴ ἓνα βράδι, ἓνας ἀπὸ τὴν συντροφίαν, ἐρώτησε τὴν νοικοκυρὰ τοῦ σπιτιοῦ, πῶς ἦταν ἀπὸ τὰ δόντια της; ἡ σπιτονοικοκυρὰ κυττάζοντας τὸ γιατρὸ ὅπου ἦταν παρῶν, ἀποκρίθηκε πῶς δὲν ἠμπόρεσε νὰ βρῇ ἀπὸ κανένα γιατρικὸν θεραπεία, καὶ πῶς ὥς τὸ ὕστερον τὴν ἐγιάτρεψε ὁ Ἅγιος Ἀντύπας· γιατί, ὅτι ἔγγιξε μὲ τὸ δόντι τοῦ Ἁγίου τὸ πονεμένο της, τῆς ἐδιάβηκε εὐθὺς ὁ πόνος.

Ἐνας κάποιος φιλαλήθης, ἄνθρωπος τιμημένος καὶ γνωρισμένος γιὰ ἐνάρετος, ἐρώτησε δίχως ἔργο, ἀνίσως καὶ τὸ δόντι τοῦ Ἀντύπα, ἦταν ἀληθινὰ τοῦ Ἁγίου; Πρέπει νὰ ἦταν τοῦ Ἁγίου ἀποκρίθηκε ὁ

γιατρός, ἀλλίως δὲν θαυματούργαγε! — Γίνονται καὶ ψεύτικα ἁγιολεῖψανα; εἶπεν ἓνας πατεράγιος ὁποῦ εὐρίσκονταν σὲ ταύτη τὴν συντροφιά μὲ μούτρο κρεμασμένο.

Ἔχω ἀκούσει, εἶπεν ὁ φιλαλήθης, πῶς ἓνας πλούσιος μία φορὰ, ὁποῦ τοῦ πόνεγαν συχνὰ τὰ δόντια, κί' ὁποῦ συχνὰ εἶχε βρῆ τὴν γιατριά του ἀπὸ τὰ δόντια τοῦ Ἁγίου Ἀντύπα, ἠθέλησε ἀπὸ εὐλάβειά του νὰ ξοδέψῃ καὶ νὰ συνάξῃ ὅλα τὰ δόντια τοῦ Ἁγίου ὅπου νὰ βρίσκωνταν, καὶ πῶς ἐσύναξε τόσο πολλὰ, ὁποῦ δὲν μπόρηγε νὰ καταλάβῃ ὅσων τί λογιῆς στόμα νὰ εἶχε αὐτὸς ὁ Ἅγιος ὁποῦ ἐχόραγε τόσο πλῆθος δοντιῶν καὶ σὲ τί τοῦ χρησίμευαν. Ὁ Πατεράγιος ὅσων νὰ ἤκουσε καμμία τρομερὴ βλασφημία, εἶπε τὰ μύρια γιὰ τὸν ἄκακο λόγο τοῦ φιλαλήθῃ τελειώνοντας τὸν λόγον του πῶς ὁ Θεὸς θέλει ἀφανίσει τὸν κόσμον, γιὰτὶ οἱ ἄπιστοι καὶ οἱ ἄθεοι, δὲν ἔχουν εὐλάβεια ἔς τὰ θαυματούργα ἁγιολεῖψανα.

Τότε ὁ φιλαλήθης γυρίζοντας πρὸς τὸν Πατεράγιον τοῦ λέει δὲν μοῦ λὲς δέσποτά μου, τί ἔχουν νὰ κάμουν οἱ ἄθεοι καὶ οἱ ἄπιστοι μὲ τὰ θαύματα ὁποῦ κάνουν τ' ἁγιολεῖψανα; ποιανοὺς ὀνομάζεις ἄθεους καὶ ἄπιστους, σὲ παρακαλῶ; ξέρεις πῶς δὲν μπορεῖς νὰ ὀνομάσῃς ἄπιστον ἓναν ὁποῦ δὲν πιστεύει τ' ἁγιολεῖψανα; . . .

Ἀκοῦτε βλασφημίαις! ἀκοῦτε εὐλογημένοι χριστιανοί! φωνάζει κοπανιὰ ὁ Πατεράγιος, καὶ κάνει νὰ σηκωθῇ γιὰ νὰ φύγῃ! — Ἄμ! ἀφουκράσου με πρῶτα Πατεράγιέ μου, τοῦ λέγει ὁ φιλαλήθης, κί' ἀπὲ κρίνε με, μὴν ἀποφασίζῃς προμιοῦ ἀκούσῃς τὸν λόγον μου! — καὶ τὸν κάνει καὶ κάθεται.

Ἐνας ἄνθρωπος Πατεράγιέ μου, τοῦ λέγει ὁ φιλαλήθης, ὁποῦ δὲν ἔχει εὐλαβία στ' ἁγιολεῖψανα, ἐπειδὴ δὲν τὰ πιστεύει, αὐτὸς δὲν εἶναι σωστός χριστιανός· μόνη δὲν μπορεῖς ἀπὸ ταῦτο νὰ τὸν ὀνομάσῃς καὶ ἄπιστο. Αὐτὸς ἀπ' ὅποια θρησκεία κί' ἂν ᾦναι, θέλει πιστεύῃ ἄλλο. Ἐγὼ δὲν λέγω, πῶς πιστεύοντας ἐκεῖνο τὸ ἄλλο, πιστεύει ὀρθὰ, ὅσων καὶ τὴν ἁγιοσύνη σου, μὲν ὥστόσο καὶ πιστεύει, κί' ἓναν ὁποῦ πιστεύει ῥωμαίικα, μοῦ φαίνεται δὲν τὸν λὲν ἄπιστο! Τώρα, σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ εἰπῇς, ἂν ᾦτο δίκαιο νὰ φωνάξῃς πῶς ὁ κόσμος θέλα καταποντισθῇ, ἀφορμῆς ὁποῦ οἱ ἄθεοι, καὶ οἱ ἄπιστοι δὲν εὐλαβοῦνται τὰ θαυματούργα ἁγιολεῖψανα. Ἄν ᾦτον νὰ καταποντισθῇ ὁ κόσμος ἀπὸ ταῦτο ὁποῦ ὀρίζεις ἡ ἁγιοσύνη σου, σὲ βεβαιῶν ὡς ᾗθελε ᾦταν ἀπὸ πολλῆς ἀφανισμένοις, γιὰτὶ ὀρθόδοξοι κί' ἀληθινοὶ χριστιανοί, ὁποῦ νὰ πιστεύουν τ' ἁγιολεῖψανα εἶναι πάρα λίγοι, καὶ ὅλαις οἱ ἄλλαις φυλαῖς τῆς οἰκουμένης δὲν τὰ πιστεύουν, μήτε τὰ ξεύρουν, κί' εἶναι ἐκεῖνοι ὁποῦ κατὰ τὸν λόγο σου πρέπει νὰ λογιῶνται ἄθεοι καὶ ἄπιστοι! Βολετὸ ὥστόσο κί' ἀναμένος ἀπὸ θεῖκὸ ζῆλο, ἀντὶ νὰ εἰπῇς πῶς ὁ Θεὸς θέλει καταποντίσει τὸν κόσμον, ἀφορμῆς ὁποῦ οἱ χριστιανοὶ δὲν δεῖχνουν εὐλάβεια ἔς τ' ἁγιολεῖψανα, εἶπες ἄλλο γι' ἄλλο. Μόνε κί' αὐτὸ νὰ εἰπῇς, Πατεράγιέ μου πάλιν δὲν ᾦτον σωστό. Ἀνίσως νὰ ὑπο-

Θέσωμε, καὶ ἀντὶ νὰ ῥωτίσω γιὰ τὸ δόντι τοῦ ἁγίου Ἀντύπα, νὰ ἦταν ἀληθινὰ δικό του ἢ ὄχι; Θέλα εἶχες τάχα δικίον νὰ ὑποπτεύσης πῶς δὲν πιστεύω νὰ εἶσε ὁ ἴδιος, ἢ ἄλλος τάδε; Πῶς εἶναι λείψανα Πατερᾶγιέ μου δὲν χρειάζεται μαρτυρία, ὅλοι τὸ ξεύρουν. Πῶς τ' ἁγιολεῖψανα θαυματουργοῦν ὅλοι οἱ καλοὶ χριστιανοὶ ἔχουν χρέος νὰ τὸ πιστέψουν. Μόνε πῶς δὲν εἶναι καὶ ἀνάμεσα πολλὰ, ὅπου δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ κόκκαλα κοινῶν ἀνθρώπων αὐτὸ δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὸ ἀρνηθῇ κανένας. Δόντια τοῦ ἁγίου Ἀντύπα, ὅπουθε νὰ γυρίσῃ ὁ ἀνθρώπος καὶ νὰ γυρέψῃ βρίσκει. Δὲν μοῦ λὲς Πατερᾶγιέ μου στὸ θεό σου, ἐμέτρησες ποτὲ τὰ δόντια σου; γιὰ νὰ ἰδῇς πῶς δὲν ἔχομε πλεῖον ἀπὸ τριάντα δυὸ, ἢ τριάντα τέσσαρα; μὴπως οἱ ἅγιοι θέλα ἔχουν περὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους; Κάρες, Πατερᾶγιέ μου διπλαῖς, καὶ τριδιπλαῖς, τοῦ ἰδίου ἁγίου ἔχουν φανῇ σὲ πολλότατα μέρη· ὅ,τι ἁγιολεῖψανο νὰ ἐρθῇ ἐνοῦ στὴν ὄρεξι φθάνει νὰ δώκῃ λόγο κανενοῦ πατερᾶγιου καὶ τ' ἀπολαμβάνει μὲ μιᾶς. Τὰ μαρτυρημένα ἁγιολεῖψανα εἶναι πάρα ὀλίγα. Τὰ ἀποδέλειπα, ὅπου εἶναι ἀμέτρητα, δὲν μοῦ φαίνεται ἀσυγχώρητο νὰ μὴν τᾶχει ὁ κόσμος σὲ καμμίαν ὑπόληψιν.

Ὁ Πατερᾶγιος ἤθελε νὰ κρίνῃ, μόνε ὁ φιλαλήθης ἀποκόβοντάς τον εὐθύς. Μὴ κάνῃς τὸν κόπο ν' ἀποκριθῇς τοῦ λέγει. Ἀπεικάζω πῶς δὲν εἶναι παράξενον νὰ ξέπεσε κανένας κακότροπος στὴν αμαρτία νὰ γελάσῃ πολλοὺς χριστιανούς μ' ἁγιολεῖψανα, ὅπου δὲν ἦταν ἀληθινὰ, καὶ πῶς δὲν πρέπει νὰ κατακρένομε τὸν ἄλλον, ἀφορμῇ; ὅπου ἔχει τὸν κριτὴ τοῦ ὁ καθ' ἑνας, κι' ἄς ἔχῃ στὴν ψυχὴ του ὅ,τι κάνει. Ἄς τᾶχουν στὴν ψυχὴ τους, λέω κ' ἐγὼ πατερᾶγιέ μου, ὅ,τι κάνουν οἱ τέτοιοι. Ἐγὼ δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ κατακόινω κανέναν, διαφεντεύω τοῦ λόγου μου, ὅπου μ' ἔκκμες ἄθεο, καὶ ἄπιστο, ἐπειδὴ καὶ ἐρώτησα, ἂν τὸ δόντι τῆς κυρᾶς ἦταν ἀληθινὰ δικό του.

Ὡστόσο συμπάθησέ με νὰ σοῦ εἰπῶ, πῶς εἶναι παραπολλοὶ ἐκείνοι ὅπου ὁμοιάζουν αὐτουνοῦ τοῦ κακότροπου ὅπου εἴπαμε, καὶ μοῦ κακοφαίνεται, ὅπου μὲ ὅλην τὴν φυσικὴ τους πονηρίαν φέρνονται τὸσον ἄστοχα, ἀπὸ ἀμάθειά τους, ἐξ αἰτίας ὅπου εἶναι ἀγράμματοι ὅπου φανερόντωνται ἀπ' αὐτοὺς!

Οἱ προκομμένοι τοῦ γένους, Πατερᾶγιέ μου, καὶ νὰ καταλάβουν κανένα παράστρατο τὸ συγχωρῶν· εἰδὲ οἱ ἀμαθεῖς ὅπου εἶναι ὅλος ὁ λαὸς σ' ἂν δοκιθοῦν πῶς ἐγελάστικεν σ' ἕνα καὶ σὲ δυὸ, δὲν ἔχουν πλὴν κρατιμῶς, καὶ τότες ἡ ὑστερινὴ πλάνη γίνεται χειρότερη ἀπὸ τὴν πρώτην.

Ἐγὼ μ' ὅλον τοῦτο δὲν θέλω νὰ πιστέψω, πῶς ὅσοι φέρουν γύρα μ' ἁγιολεῖψανα νὰ τὸ κάνουν ἀπὸ κακίαν των, ὅπου δὲν εἶναι μαρτυρημένα ἀγαπάω νὰ στοχαστῶ καλλήτερα πῶς ἀναγκάζονται σὲ ταῦτο ἀπὸ χρεῖα τους, ἢ ἀπὸ χρεῖα τοῦ Μοναστηριοῦ, ἢ τέλος πάντων, γιὰτὶ στοχάζονται πῶς φτάνει ἡ πίστις τῶν εὐλαβητικῶν χριστιανῶν ν' ἀποδείξῃ θαυματουργὰ κ' ἐκείνα ὅπου δὲν εἶναι σωστά ἁγιολεῖ-

ψανα. Τώρα, ὅσω ποῦ δείχνουν στὰ κουτιά των, αὐτὸ ἐκεῖνα ὅπου εἶχαν οἱ ἅγιοι στὰ ζῶντα τους, ἢ ἀληθινὰ εἶναι ἢ ὄχι· δὲν παραζημιώνει, μόνε αὐτοὶ καυχῶνται νᾶχουν κ' ἐκεῖνα, ὅπου δὲν γένηται νᾶχουν, κι' ὅπου δὲν βρίσκονται μῆτε στὴν γῆ μῆτε στὰ οὐράνια. — Πιὰ εἶναι αὐτὰ ποῦ δὲν βρίσκονται μῆτε στὰ οὐράνια μῆτε στὴν γῆ; Τ' ἀγιολεῖψανα; ἐφώναξεν ὁ πατεράγιος ἀγριωμένος! — Ὅτι τὰ ἀληθινὰ ἀγιολεῖψανα Πατεράγιέ μου, ἀπεκρίθη ὁ φιλαλήθης, μὲν ἐκεῖνα ὅπου σοφίζονται ἄκοπα οἱ εὐλογημένοι πατεράγιοι, ἀπὸ καλὴν τους προαίρεσι, καὶ τὸ ἔκαμαν καινούργια νομῆ, ποιὸς νὰ λέγῃ τὰ παραξενώτερα! Σὰν τὰ κόκκαλα τοῦ προφήτη Ἡλία, νὰ εἰποῦμε, ὅπου ξέρεις καὶ ἡ ἀγιοσύνη σου πῶς αὐτὸς ὁ προφήτης ἔχει ἀρπαχθῇ ὀλοζώντανος στὰ οὐράνια ἀπὸ τὸ πύρινο ἀμάξι, κ' εἶναι ἀδύνατο νὰ βρεθοῦν κόκκαλά του, ἐπάνω εἰς τὴν γῆ, κι' ὅπου ἓνας πατεράγιος μολοντοῦτο, ὅπου φαίνεται, νὰ μὴν εἶχε διαβάσει τὴν παλαιά, τὰ εἶχε 'στὸ κουτί του ὁ καλότυχος, καὶ ἄγιάζε τοὺς Βουλγάρους στὰ μέρη τῆς Φιλιππῆς καὶ Καζαρτζιλιοῦ!

Σὰν τὸ φτερό τοῦ Ταξιάρχῃ ὅπου τῷ ἄλλος πατεράγιος κι' ἔκανε θαῦμα στὸ πούγγι του μὲ ταῦτο. Σὰν τὰ φτερά τοῦ Προδρόμου, ὅπου ποτέ του δὲν εἶχε, καὶ τάχουν στὸ μοναστήρι τῆς Νιάουστας! Σὰν τὸ τομάρι τῆς Ἀγίας Τριάδας, ὅπου ἓνας θεϊκότατος πατεράγιος τόσερνε στὰ χωρικά, καὶ χώραις τῆς Λάρισσας, ἀγιάζοντας καὶ εὐλογώντας γιὰ νὰ τὸ γιομίσῃ φλωράκια! Σὰν τὴν οὐρὰ τοῦ ὄνου ὅπου ἐκαβαλήκεψε ὁ Χριστὸς Βαγιοφόρος κτλ.

Ἐδῶ ἡ γυναῖκες ἀρχίνησαν νὰ κάνουν τὸν σταυρό τους, καὶ οἱ ἄνδρες νὰ χαμογελᾶν. Ὁ πατεράγιος φωνάζοντας, βλασφημίας! ἀθεΐαις! ἐσηκώθηκε νὰ φύγῃ, μὲν ὁ φιλαλήθης πιάνοντάς τον ἀπὸ τὸ χέρι, κάθου τοῦ λέγει καὶ φεύγω ἐγὼ γιὰ νὰ μὴ σκανδαλίξῃσαι ἡ ἀγιοσύνη σου. Σοῦ λέγω ὥστόσω μὲ θάρρος καὶ μυστικά, πῶς σὲ κάμποσα τὸ ξεφράζεται μὲ τὴν ὁλόγη, καὶ παρατραβώντας τὸ σχοινί, θέλῃ τὸ κόψετε! καλοξημέρωμα Πατεράγιέ μου!

Ὅσοι τῶν Κυρίων συνδρομητῶν ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲν μᾶς ἔμβασαν εἰσέτι τὴν συνδρομῇ των, παρακαλοῦνται νὰ παραδώσωσιν αὐτὴν εἰς τοὺς Κ. Κ. Ἐπιστάτας τῶν ταχυδρομείων, παρ' ὧν θέλουν λαμβάνει καὶ τὰς ἀποδείξεις ἡμῶν.